

10 jaar heemkring: vergadering 15 oktober – verslag

1° Lezing Bruno De Wever

- Is lopende: Felix volgt dit verder op

2° Erfgoedapp

- We kregen een positieve reactie van UGent (zie bijlage), maar de studenten hebben ons niet geselecteerd (zie e-mail als bijlage 1)
- Als bijlage 2 een bestand met enkele ideeën van Wouter (dateren wel van voor Wouter wist dat de studenten niet gingen volgen)
- Trekkers van dit project zijn Wouter Vanderbist en Erik Heymans

3° Gazet van Campenhout

- Willy Schoevaerts heeft reeds enkele teksten klaar (zie bijlage)
- Nieuwe (niet te lange teksten) mogen ingediend worden
- Geschiedenis van de heemkring wordt toegevoegd
- Gaan we (oude/nieuwe) reclame opnemen?
- Prijs? Moet ook besproken worden op RvB.

4° Fotoalbum

- Aan de hand van de foto's van Jean Marie Verhulst werd een eerste selectie gemaakt (overzicht volgt morgen)
- Prijs? Moet ook besproken worden op RvB.

Verdere afspraken:

- Voorbereiding tentoonstelling Will Tura loopt verder
- Lessen oud-schrift: gelet op de nieuwe maatregelen i.v.m. corona wordt er overgeschakeld naar lessen via e-mail

Volgende vergadering van de werkgroep: 29 oktober om 19u00 in zaal Bach van de Cultuurberg

Met vriendelijke groeten,

Hugo Schoevaerts

<http://www.campenholt.be/>

heemkring@kampenhout.be

Facebook: [Campenholt – heemkring Kampenhout](#)

Bijlage 1

Beste Hugo,

Tot mijn spijt moet ik melden dat ik geen geschiedenisstudent jullie richting kan uitsturen om te werken aan een erfgoedapp. Hoewel het inhoudelijk aantrekkelijk was, hebben studenten pragmatische overwegingen m.b.t. bereikbaarheid ook laten meespelen. De onvoorspelbare 'toestand' maakt hen daarin, begrijpelijkerwijs, wat voorzichtiger dan anders.

Nogmaals dank voor het voorstel en de bereidwilligheid, we wensen jullie alle plezier en succes toe met de Erfgoedapp.

Vriendelijke groet,

Fien

Op 2 okt. 2020, om 16:44 heeft Fien Danniau het volgende geschreven:

Beste Hugo

Dank voor dit interessante voorstel!

Ik situeer even het verloop van de studentenopdracht: de oefening kadert in het Onderzoeksseminarie Publieksgeschiedenis (zie affiche in bijlage). De masterstudenten krijgen na een aantal inleidende lessen hun erfgoedapp-opdracht midden oktober en kiezen dan hun casus. Bedoeling is dat ze in het eerste semester inhoudelijk onderzoek voeren en een concept van route/app indienen. We hopen dat ze via hun partners snel georiënteerd raken in het thema en de lokale context vatten zodat ze iets kunnen maken waar publiek en partners echt iets aan hebben. In het tweede semester volgt de uitwerking in de app die wordt gepresenteerd op 1 april. Het is de bedoeling dat de app op dat moment ook wordt overgedragen aan de erfgoedpartner zodat de app, al dan niet met gewenste aanpassingen, een langdurig gebruik en bewaring kan genieten.

Enige kanttekening: het blijft voor studenten een "oefening" waarvoor ze zelf moeten werken met gegeven puzzelstukken, en dus niet louter 'uitvoeren' zoals in een stage bijvoorbeeld. Ik neem jullie voorstel bij deze op in de lijst. De toelichting volstaat voor de studenten om een gefundeerde keuze te maken.

Je hoort alleszins opnieuw van mij in de tweede helft van oktober.

Vriendelijke groet,

Fien Danniau

Onderwijsbegeleider

Instituut voor Publieksgeschiedenis - UGent

09 331 02 78 | 0497 150 150

www.ipg.ugent.be

www.ghentcdh.ugent.be

www.socialhistory.ugent.be

www.UGentMemorie.be

Bijlage 2

Overzicht zoektocht ErfgoedApp

Wat is het algemene doel?

Een zoektocht maken rond het erfgoed in Kampenhout in de ErfgoedApp, om zo **jongere mensen en liefst ook kinderen** aan te trekken.

- ➔ De zoektocht moet echter niet exclusief voor jongeren en kinderen zijn. Er is altijd mogelijkheid voor variatie binnen de zoektocht. Hopelijk zal het iedereen kunnen aantrekken.

Hoe gaan we dit aanpakken?

Naar aanleiding van een oproep vanuit de UGent, waarbij gezocht werd naar projecten binnen de ErfgoedApp om met de studenten Publieksgeschiedenis (vakgroep Geschiedenis) aan de slag te gaan, hebben wij ons project voorgesteld/toegelicht. Hierop hebben wij positief antwoord ontvangen dat wij in de lijst met projecten zijn opgenomen.

Ons project zou voor hen een oefening zijn, niet louter een uitvoeringsstage, maar de bedoeling vanuit de UGent is toch om **rond 1 april een uitgewerkte app klaar te hebben die dan ook aan ons zou worden overgedragen**, al dan niet met gewenste aanpassingen. Zo zouden wij van de bewaring en een langdurig gebruik van de app kunnen genieten.

De bedoeling is dat wij in het 1^e semester deze studenten oriënteren in het thema (mogelijke thema's) en hen de lokale context te leren kennen, zodat ze inhoudelijk onderzoek kunnen doen en een concept kunnen indienen. In het 2^e semester zullen ze dan iets maken waar wij en ons publiek iets aan kunnen hebben. Hoe de exacte samenwerking eruit ziet zullen we nog wel zien. Wij horen opnieuw van Fien Danniau, onderwijsbegeleider, ergens in de tweede helft van oktober.

- ➔ Wat kunnen wij al doen?: "Het thema" of mogelijke thema's al vastleggen/bespreken (ideeën voor de app) en later, als het project begonnen is, met de studenten de lokale context toelichten waaruit hopelijk ook ideeën voor de app zullen komen, met hun expertise erbij.

- ➔ Mogelijke thema's: beken, trage wegen, gebouwen, kapelletjes, immaterieel erfgoed (verhalen, personen, tradities, ...), een mix?
- ➔ Voor ons liggen deze thema's dus nog niet vast, dit is om samen met de studenten te bespreken, om werkbaarheid te behouden en hun input mee te hebben.

Waar willen we ons toch al op focussen?

Dingen die makkelijk aanleiding geven tot **multimediale uitwerkingen**:

- Korte tekstjes en uitleg die kunnen ingesproken worden: een soort uitlegbordje waar je niet naar moet kijken, zodat je naar het erfgoed/landschap/... kan kijken
- Foto's, video, muziek, ...
- Reconstructies: 3D-tekeningen, of eventueel 360° panorama's bv. van kapelletjes of andere plaatsen waar je niet direct binnen kunt of van gebouwen die niet meer bestaan (hier wel de werkbaarheid in de gaten houden)
- Een link naar onze website, andere dingen online, ...

Bijlage 3

Bestuur en redactie: <i>adres</i>	GAZET VAN CAMPENHOUT	 2021
Drukker:	Heemkrant van Berg, Buken, Kampenhout en Nederokkerzeel	Extra nummer
Uitgave van de Heemkring 'Campenholt'		Oplage: Prijs:

Aan de lezer,

Met deze uitgave verschijnt het blad Gazet van Campenhout voor het eerst sinds meer dan honderd jaar. Inderdaad deze krant werd gesticht in 1909. Er zijn maar een paar exemplaren van deze lokale weekkrant bewaard gebleven. Het was Jan Hahn, een drukker afkomstig uit Aarschot, die in 1906 met zijn gezin naar onze gemeente was verhuisd, die het initiatief nam om een Gazet van Campenhout uit te brengen. Hij was zowel drukker als uitgever van het blad en waarschijnlijk schreef hij enkele berichten in de krant zelf.

Naar aanleiding van het tienjarig bestaan van heemkring Campenholt vonden de leden van de kring het een geschikt moment om deze krant uitzonderlijk nog eens uit te geven met lokale berichtgeving zowel over actuele onderwerpen als over thema's over het verleden.

Wij wensen de lezer een aangename lectuur toe.

De redactie

Covid 19 in Kampenhout

Na de eerste onheilspellende berichten uit de Volksrepubliek China over de uitbraak van een ongekend virus duurde het maar enkele weken vooraleer het virus ook in Europa toesloeg. Het zuiden van ons continent werd als eerste getroffen met Italië als grootste slachtoffer. Korte tijd nadien (februari) werden ook in ons land de eerste ziektegevallen genoteerd. De Belgische regering zag zich genoodzaakt de nodige maatregelen te nemen en het land ging op slot. Niet-essentiële verplaatsingen werden verboden. De meeste handelszaken werden tijdelijk gesloten. Uitzonderingen werden gemaakt voor de voedingshandel. Om evidente reden bleven ook apotheken open. Het openbaar vervoer bleef verder haar diensten verlenen zij het dat gebruik ervan de eerste maanden (maart-augustus) sterk terugviel. De bouwsector kon haar activiteiten verderzetten met uitvoerend personeel dat zich aan strikte regels moest houden.

Zoals in het ganse land werden ook in Kampenhout veel activiteiten of dienstverleningen teruggeschroefd of vielen tijdelijk stil. De dienstverlening van het lokaal bestuur Kampenhout werd aangepast. Afspraak maken werd verplicht. Zaken die per telefoon of e-mail konden worden afhandeld, werden op deze manier uitgevoerd. Lokaal bestuur Kampenhout bezorgde haar inwoners tweemaal een mondkapje. Half maart 2020 werd een actie 'Solidair Kampenhout' op touw gezet met als doel kwetsbare en oudere personen bij te staan. Hierbij werd beroep gedaan op vrijwilligers. Zij contacteerden oudere personen om te polsen naar hun noden om bijstand.

De handelaars moesten van bij het begin van de gezondheids crisis alle zeilen bijzetten om snel en gevat in te spelen op de opgelegde maatregelen. In vele handelszaken werden handgels beschikbaar gesteld en in de winkelruimtes werden te volgen routes getekend. In sommige – in oppervlakte – kleinere lokale handelszaken werden maar maximum twee klanten per bediening toegelaten. Andere klanten moesten buiten hun beurt afwachten met bewaring van een afstand (1,5 m) tussen de wachtende klanten. Eethuizen werden ook erg getroffen. Na de versoepeling van maatregelen begonnen zij eerst met afhaalschotels en -spijzen aan te bieden. Dit was onder meer het geval in restaurant De Meierij en 't Labo.

Woonzorgcentrum Molenstee

Een van de meest kwetsbare plaatsen bij de uitbraak van het coronavirus waren en zijn de woonzorgcentra. Enkele centra in andere steden en gemeenten van het land werden sterk getroffen. Molenstee, het woonzorgcentrum van Kampenhout, bleef niet volledig gespaard maar kon door snel en gevat ingrijpen van directie en personeel, de aanval van het virus afslaan. Gevolggevend aan een opgelegde maatregel van de Vlaamse regering werd op 12 maart het bezoekrecht aan inwoners van het woonzorgcentrum verboden. Het waren moeilijke tijden voor de bewoners van Molenstee en uiteraard ook voor het verzorgend, het ondersteunend en het administratief personeel. Familieleden, vrienden en kennissen zagen hun contacten met bewoners van het rusthuis herleid tot vluchtige groeten aan het raam en telefonische of schriftelijke contacten. De directie zocht naar oplossingen en begon vanaf 9 april enkele malen per week terrasbezoeken te organiseren. Familieleden of kennissen konden alzo, mits afspraak, een bezoek brengen aan bewoners van het woonzorgcentrum. Enkele weken nadien werden de bezoeken ingericht in de Glazen zaal (OCMW-gebouw) en nog later in de cafetaria van Molenstee.

Religieuze vieringen en andere diensten

De liturgische vieringen konden vanaf eind maart niet doorgaan ; eerste en plechtige communies werden uitgesteld tot het najaar. De eeuwenoude boeteprocessie van de O.L. Vrouwparochie van Kampenhout ging niet door. Het was van het oorlogsjaar 1940 geleden dat de boeteprocessie moest worden afgelast.

Begrafenisplechtigheden werden gehouden met een beperkte deelneming.

Op zaterdag 13 juni werd voor het eerst sinds maart opnieuw een eucharistieviering gehouden (in de Sint-Stefaankerk in Nederokkerzeel).

Onderwijs

Op 12 maart 2020 maakte de nationale veiligheidsraad een serie maatregelen bekend die resulteerden in een nationale lockdown. Een van de opgelegde maatregelen was de sluiting van de scholen. Vanaf 16 maart sloten bijgevolg de lokale scholen. Onder bepaalde voorwaarden kon wel in opvang van kinderen worden voorzien.

De schooldirecties en leraren zochten naar de beste manieren om lessen en huiswerk verder te zetten, via afstandsonderwijs. De minister van onderwijs van de Vlaamse gemeenschap besliste dat vanaf 22 mei de leerlingen opnieuw naar school mochten. De directies mochten zelf beslissen wanneer hun school klaar was om de kinderen terug te laten keren voor de lessen. Opnieuw gebeurde dit onder strikte voorwaarden. In het begin werden kleine klasgroepen gevormd die beurtelings enkele dagen van de week mochten klas lopen. Al snel mochten de hele klassen terug naar school. Zo werd 30 juni bereikt.

Sociaal-culturele acties en sport

Alle voorziene acties en evenementen werden tot 31 juli afgelast. Hierdoor konden traditionele evenementen zoals kermissen, de Parkfeesten (Relst), optredens e.d. niet doorgaan.

In het weekend van 8-12 oktober werd uiteindelijk dan toch een kermis in Kampenhout gehouden. Het initiatief ging uit van de foorkramers. Zij kregen de toestemming van de gemeente. De kermis ging door aan het kerkhofplein.

Sportcompetities werden door de sportfederaties stopgezet. Hierdoor werden de rangschikkingen van het seizoen 2019-2020 vastgelegd op datum van de stopzetting. In september werd de voetbalcompetitie 2020-2021 gestart maar half oktober werd beslist deze voor onbepaalde tijd stil te leggen. Enkel de wedstrijden van de jeugdelftallen mochten worden gespeeld.

—

Verdwenen Kampenhoutse verenigingen

Kunst na Arbeid (Relst)

Relst heeft een lange traditie van toneelavonden gekend welke kon rekenen op een ruime belangstelling van het publiek. Al in de jaren 1880 werden er toneelvoorstellingen op de planken gebracht. Tot de pioniers van de toneelavonden behoorde zeker de familie Van Craenenbroeck. Deze

familie had het toneelspelen echt in het bloed. Er waren zelfs jaren dat de opvoeringen uitsluitend gegeven werden door leden van de genoemde familie.

Kunst na Arbeid werd gesticht in de schoot van de Relstse fanfare De Vlaamse Leeuw. Sommige bronnen melden 1904 als stichtingsjaar, andere bronnen spreken van de jaren dertig van vorige eeuw. Wat er ook van zij de toneelkring oogstte grote successen achtereenvolgens met onder meer 'Drift en Storm' van De Tière ; 'Levend begraven', 'De bultenaar' en 'De Stomme van Portici'. Ook het lichtere genre kwam aan bod met opvoeringen zoals 'De Dollarprins' en 'De Filosoof van Haagem' een toneelbewerking van het bekende gelijknamige boek van Jef Scheirs. Andere vooroorlogse stukken waren 'Hoger Op', 'De Kinderroofster' en het 'Beroemde Proces'. Na de tweede wereldoorlog bracht men 'De Zoon des Beuls', 'Roger de geschandvlekte', 'De Meid van de Straat', 'Spionnage', 'De Reis rond de Wereld door 2 Brusselse Ketjes' (1949) en 'De Armen van Parijs'.

In december 1951 werd de opvoering gebracht van 'Michaël Strogoff', het bekende Russisch avonturenverhaal van Jules Verne, dat destijds door d'Ennery tot toneelstuk werd bewerkt. De belangrijkste rollen werden voor genoemd stuk vertolkt door Frans Van Craenenbroeck, Frans Van den Dries, K. Verstreken, J. Peeters, Maurice Michiels, August Lenaerts, Louis Van Dessel, Fl. Gillis, en R. De Coninck, terwijl de dames Y. Tobback en G. Michiels en de gezusters Van Craenenbroeck als vrouwelijke partners optraden.

Men waagde zich eveneens aan operettes zoals 'Op de purperen hei' van E. De Ridder (tekstschrijver) en Armand Preud'homme (toondichter) in 1958 en het jaar nadien 'Rinneke' van hetzelfde duo.

In december 1960 volgde dan het toneelspel 'Het Leven bloeit open' (van A. Verwaest en A. Preud'homme) waarin men een prachtige greep uit het werkelijke leven vertolkte, met komische maar ook met zeer aangrijpende fragmenten. De reeds wijd gekende spelers van deze toneelkring overtroffen zich dat jaar opnieuw. De algemene leiding was op dat moment in handen van Arthur Wuyts. De hele productie van het stuk liep zeer vlot van stapel en de verschillende delen van het stuk werden tot een prachtig geheel samengebracht in een mooi decor, verzorgd door Jan Van den Berghe. De zang-gedeelten moesten voor het geleverde spel niet onderdoen en, begeleid aan het klavier door Ferdinand Bohets, met als dirigent August Van Craenenbroeck, vielen deze stukjes in ieders smaak.

Het jaar daarop (1961) werd succes geboekt met 'Het schoothondje van Mevrouw Pips'.

Het blijspel 'Gasten in eigen huis' werd in 1965 opgevoerd.

In 1973 werd, na een onderbreking van 15 jaar, terug aangeknoopt met de opvoering van een operette. De operetteopvoeringen waren destijds voorlopig opgeschort bij gebrek aan zangers en zangeressen. Men koos in 1973 opnieuw voor het werk 'Rinneke', het successtuk dat in 1959 al werd opgevoerd. De muzikale leiding was in handen van Jules Penninckx, de dirigent van de fanfare 'De Vlaamse Leeuw', bijgestaan door Willy Vandereet en August Van Craenenbroeck. De regie werd verzorgd door Arthur Wuyts. Nog een tiental jaar werden operetteopvoeringen voor het voetlicht gebracht tot midden de jaren tachtig. Toen schoven de toneelgordijnen voor de laatste maal dicht. Maar wie weet wordt ooit de draad terug opgenomen.

Schuppenboer (Relst)

Het moet in 1862 geweest zijn dat in Relst de vereniging Schuppenboer werd opgericht. Van de oorspronkelijke statuten is er geen spoor meer terug te vinden maar een nog bewaard reglement van de vereniging uit 1923 zegt dat ze gesticht werd in 1862. Het doel van de maatschappij was onduidelijk maar dat feest vieren en plezier maken hoog in het vaandel stond is ontegensprekelijk. De jaarlijkse teerfeesten, opgeluisterd door ferme zangpartijen, waren zowat de hoogtepunten van het jaar. Trouwens men durfde wel soms meer dan een teerfeest per jaar organiseren. Eigenlijk was een gezellig samenzijn zowat het hoofddoel. Het kaartspel werd fel beoefend, ondersteund door een ferme klop op de tafel als er een troef werd uitgespeeld.

Of de maatschappij een echt vaandel had is niet geweten maar ze bezat wel een houten Schuppenboer, die in 1906 door Edward Pira werd gemaakt en die bij optochten fier werd gedragen. De maatschappij was nog actief in de tweede helft van vorige eeuw maar verdween dan in alle stilte. Wat er van de houten Schuppenboer is geworden blijft een raadsel.

Het gebeurde 50 jaar geleden (1971)

Denis De Cock, aangesteld als pastoor van de parochie Nederokkerzeel

Het was voor de parochianen een heuglijke dag, die zondag van 31 oktober 1971. Denis De Cock, tot voor kort onderpastoor van de O.L.Vrouwparochie van Kampenhout, werd ingehaald als nieuwe pastoor van de Sint-Stefaansparochie van Nederokkerzeel. Op het grensgebied tussen Kampenhout en Nederokkerzeel werd de nieuwe herder van de parochie opgewacht door burgemeester Constant Peremans en het gemeentebestuur samen met de kerkelijke overheid. Stoetsgewijs ging het dan naar het centrum van het dorp. De optocht bestond onder meer uit de ruitery van de Boerenbond, de Nederokkerzeelse schoolkinderen, de oudstrijders, de volkskunstgroep De Vlier, Sint Stefanus fanfare, een praalwagen van de Katholieke Landelijke Jeugd en De Trappers. Ook de Kampenhoutse Sint Sebastiaansgilde was present alsmede het bestuur van de Kampenhoutse afdeling van de K.W.B., afdeling die De Cock met enkele medestichters had opgericht. Op het gemeentehuis had de officiële ontmoeting plaats. Burgemeester Peremans wenste de nieuwe pastoor vele jaren apostolaatswerk toe. Als geschenk kreeg hij een schrijfmachine. De Volkskunst groep De Vlier en de gilde dansten op oude wijsjes. Daarna ging het naar de kerk waar de sleutels aan de nieuwe pastoor werden aangeboden en volgde er een Eucharistieviering. Nadien werd er een receptie aangeboden in de parochiezaal waar nog talrijke bloemstukken en andere geschenken aan de nieuwe pastoor werden overhandigd.

In 1984 verliet Pater De Cock Nederokkerzeel en ging op rust. Hij vertrok naar het klooster van de Missionarissen van het H. Hart in Borgerhout. Hij overleed in het Erasmusziekenhuis in Borgerhout op 23 februari 1995 en kreeg zijn laatste rustplaats op het kerkhof van Borsbeek.

Stamenee

Het probleem is al jaren gekend. De Vlaamse dialecten gaan met rasse schreden achteruit. Dit is ook het geval met Kampenhouts dialect of beter gezegd het dialect van de omliggende gemeenten want een dialect beperkt zich niet tot de grenzen van één gemeente. De oorzaken van de teloorgang der dialecten zijn veelerlei: de mobiliteit van de mensen, de hogere vorming, de verschillende acties van

instellingen en organisaties in de zestiger en zeventiger jaren voor zuiver taalgebruik waaronder 'Hier spreekt men Nederlands' op de BRT, . Het Kampenhouts dialect behoort tot de Brabantse dialecten met invloeden van het Leuvens en Brussels dialect. Ook Franstalige woorden hebben het lokaal dialect beïnvloed, denken we aan de woorden pertang (pourtant), veture (voiture), stamenee (estaminet), krejon (crayon), cammejon (camion), pardessu e.a.

Laten we even stilstaan bij het woordje stamenee. Dat dit woord stilaan aan het verdwijnen is heeft niet alleen te maken met de achteruitgang van ons dialect maar ook met verdwijnen van herbergen zelf. Wie goed rondkijkt in onze gemeente moet vaststellen dat de echte stamenees zeldzamer worden. Zij zijn op twee handen te tellen. Een echte stamenee beperkt zich tot een drankgelegheid met of zonder caféspeken. Er wordt al eens een kaartje gelegd. Mogen wij ze even vernoemen ? At George's (Relst), Sint-Jozef (Relst), De Zes Linden (Nederokkerzeel), Beire Fluit (Nederokkerzeel), Skate Café (Nederokkerzeel), Sweet Caroline (Ruisbeek). We willen echter niemand voor het hoofd stoten en voegen er ook nog Bistro 500 (Relst), 't Labo en het gezellige Bergse eetstamenee Onder den Toren aan toe.

Het witloofbier

Ons dorp is hét witloofdorp bij uitstek. Sinds begin van de twintigste eeuw heeft de witloofteelt in onze contreien een hoge vlucht genomen vooral na de tweede wereldoorlog toen landbouwers zich steeds meer gingen toeleggen op deze teelt, hierbij aangemoedigd door de prijsstijgingen van witloof en de toenemende export van dit landbouwproduct naar de ons omringende landen. De witloofteelt is een arbeidsintensieve bezigheid die zorgt voor een goede broodwinning van de lokale boer. Het witloof telen kan geschieden door twee verschillende technieken: de grondcultuur waarbij het lekkere witte loof door middel van ondergrondse verwarming tot groei wordt gebracht op de al geteelde witloofwortel. Een tweede techniek werd pas in de tweede helft van vorige eeuw ontwikkeld met name de witloofteelt door hydrocultuur waarbij de geproduceerde wortels worden gevoed met water dat behandeld is met groeistimulerende stoffen.

Welke methode ook wordt gebruikt, voor beiden is een goed ontwikkelde witloofwortel nodig voor de productie van het volle krop witloof.

Van witloofwortel naar witloofbier

André Janssens, oud-inwoner van Kampenhout, kwam op het idee om met dit basisproduct een bier te brouwen met een specifieke smaak. Enkele jaren voordien had hij een oude hoeve gekocht in Tildonk, het Hof ten Dormaal, gelegen in een rustig landelijk gebied tussen Tildonk en Wakkerzeel. Hij kocht enkele brouwketels aan en met de bijstand van een brouwer ontwikkelde hij drie verschillende bieren hergist op de fles: een blond, een amberkleurig en een donker bier. Maar André zocht verder en vroeg zich af of de witloofwortel geen basis kon vormen voor een nieuw biersoort. Na de nodige testen resulteerde dit in het originele witloofbier dat vlug in de smaak viel van de bierliefhebber. Het typische bier kreeg de naam 'Wit goud' met verwijzing naar de welstand dat het witloof voor de boeren heeft meegebracht. Wit goud valt onder de categorie amberkleurig hoevbier. Het bier heeft een alcoholgehalte van 8° en dient fris te worden geserveerd. Omdat ook de promotie van de drank

van belang is, brengt de Tildonkse brouwer zijn product op de markt met afbeeldingen van schilderijen van de kunstschilder Gustaaf Dierickx op de etikette van de flessen. Deze Keerbergse kunstenaar, van Mechelse origine, specialiseerde zich onder meer in schilderijen over de asperge- en witloofteelt. Een van zijn bekendste werken noemt overigens 'Witloofteelt'.

Het grootste deel van de productie van Hof ten Dormaal wordt op de Amerikaanse markt afgezet. De Verenigde Staten zijn al vele jaren een grote afnemer van Belgisch bier. Het witloofbier van Hof ten Dormaal kan hierbij een mooi onderdeel vormen.

SPORT

wielrennen

Bukense Tourgeschiedenis

De echte wielierliefhebber zal het zich nog wel herinneren dat twee wielrenners uit onze gemeente ooit een rit wonnen in de grootste wielervedstrijd ter wereld : de Ronde van Frankrijk. Raymond Impanis uit Berg won er zelfs drie (een tijdrit in 1947 en 2 ritten in 1950). Maar de meeste Bukenaars zullen zich vooral de zege van Willy Derboven herinneren. Wij schrijven 1964. Willy Derboven was opgenomen in de Tourploeg van Solo-*Superia* waarvan Rik Van Looy de kopman was. Al in de eerste rit deed Van Looy een zware val en verscheen in de derde rit niet meer aan de start. Het gaf mogelijkheden voor de overgebleven ploegmakers om hun kans te gaan. Zo konden Ward Sels en Bernard Van de Kerckhove naar een ritzege sprinten en zelfs even de gele trui bemachtigen. In de vijfde rit Lunéville-Freiburg (D) gleed Willy Derboven mee in een ontsnapping van enkele renners. Zijn opdracht was om de gele trui van Van de Kerckhove te beschermen. De ontsnapte renners konden buiten schot van het peloton blijven en Willy Derboven spurtte naar de dagzege waarbij hij de op papier snellere Duitse krachtpatser Rudi Altig versloeg. Willy Derboven werd in 1961 beroepsrenner in de ploeg van regerend wereldkampioen Rik Van Looy. Hij volgde zijn hele wielierloopbaan zijn kopman en reed achtereenvolgens voor de merkenploegen Faema (1961), Faema-*Flandria* (1962), GBC-*Libertas* (1963), Solo-*Superia* (1964-1966) en tenslotte Willem II-*Gazelle* (1967-1969).

[Foto ter beschikking](#)

Bukenaar Willy Derboven sprint in Freiburg naar de zege in de 5^e etappe van de Ronde van Frankrijk 1964

MUZIEK

Kampenhout heeft het geluk over drie bloeiende fanfares te beschikken die het heel jaar door het beste van zichzelf geven tijdens allerhande evenementen. Voor hen die het niet zouden weten, de fanfares heten respectievelijk : De Eendracht (Kampenhout), De Toonkunst (Berg) en De Vlaamse Leeuw (Relst). Dank zij de instap van jongere spelers en de ervaring van de oudere leden vormen

deze maatschappijen goed uitgebalanceerde eenheden die het publiek telkens vergasten met een verzorgd gekozen programma dat door iedereen wordt gesmaakt.

OP PAD

Je hebt ze zeker al gezien. Men kan er haast niet naast kijken. In zowat elke straat of veldbaan treft men paaltjes met bordjes of schildjes aan die als wegwijzer dienen voor de wandelaar, fietser of ruiter.

De wandelaars worden zo aangespoord om een van de wandelpaden te volgen. In de loop der jaren werden door de gemeente 6 wandelpaden uitgetekend die elk een deel van de gemeente aandoen. Het eerste wandelpad, het Prosper Van Langendonck wandelpad, werd op 5 november 1995 ingehuldigd. Deze wandelroute loopt over het gehucht Relst en de wijk Wilder. Zij werd genoemd naar de Vlaamse dichter Prosper Van Langendonck (1862-1920) die bijwijken zijn vakantie doorbracht bij de smid Vanderlinden in het gebouw *Op het Santfliet*, gelegen aan de Molenbeek in Relst. In 2018 werden vele van de Kampenhoutse wandellijnen aangesloten op de knooppunten van een nieuw provinciaal wandelnetwerk *Demer en Dijle* dat in december van dat jaar werd ingehuldigd. Kampenhout is een van de 10 gemeenten die ingeschakeld werden in het *Demer en Dijle wandelnetwerk* dat in totaal 340 km lang is.

Voor de fietsers werd in 1999 de Raymond Impanis route ontwikkeld, een omloop van 35 kilometer lang langs grote en kleine wegen van onze gemeente. Het startpunt ligt aan de Sint-Servaaskerk van Berg maar de fietser kan natuurlijk ook starten aan het voor hem of voor haar meest nabijgelegen punt van het traject. De enthousiaste fietser kan verder ook nog de Witloofroute en de Groene Gordel volgen. De *Witloofroute*, met als startplaats de hoofdparking C van het sportdomein van Sport Vlaanderen in Hofstade, heeft een lengte van 39 km en loopt langs goed berijdbare wegen. In Kampenhout loopt het traject onder meer langs de Geilroedeweg, Beemdstraat en zo verder richting Relst.

De *Witte Goudroute*, geënt op de de knooppunten van de Groene Gordel, vormt een deeltraject van het fietsnetwerk Vlaams-Brabant. De naam van deze 61 km lange route verwijst naar de bekende en geprezen streekproducten witloof en asperge. De route trekt langs wegen, waarbij enkele korte stroken onverharde wegen, lopend over Kampenhout en omliggende gemeenten.

Kampenhout ligt ook op de *Linieroute*, een 56 km lange fietslus langs herinneringsplekken van de eerste wereldoorlog.

De echte flandriën vindt zijn gading in de *mountingbikeroute Kampenhout*. Het Gemeenteplein is de startplaats van deze route. Er kunnen 3 lussen worden gereden van respectievelijk 15 km, 16,5 km en 19,5 km. Verbindingen kunnen worden gemaakt met de Zemstse en Kortenbergse moutingbike routes. Er wordt gereden op verharde en onverharde wegen. Aangepast fietsmateriaal is dus wel aanbevolen.

Voor ruiters heeft de provincie Vlaams-Brabant een 430 km lange ruiter- en menroute *Equitrail Vlaams-Brabant* ontworpen. Er werden in totaal 7 routes uitgetekend waarvan één, de Witloofroute, door Kampenhout trekt. De startplaats van de Witloofroute is gelegen aan chalet Lillebroeck en de

Horizontaal

A. wijk in Nederokkerzeel – binnenkort

B. planeet – afkorting van een Europese organisatie

C. dier – lichaamsdeel

D. tijdgegeven – muzieknoot

E. voorzetsel – dier

F. afkorting scilicet – rund

G. rivier in Engeland – reeds

H. jeugdhuis in Kampenhout

I. Engels voorzetsel – vogel

J. Bergs zangkoor

Vertikaal

1. rennen – jongensnaam

2. droogruimte – vader

3. belangstelling

4. telecommunicatie-uitrusting ; ex officio

5. dier – lidwoord

6. afkorting – klein kind – vul in MZ

7. muzieknoot – muzieknoot - Latijns woord

8. rivier in Italië – getal

9. hoog in aanzien – Frans componist

10. Kampenhoutse deelgemeente

Oplossing

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

L	A	A	R	▪	D	R	A	▪	B
O	▪	A	A	R	D	E	▪	E	U
P	A	N	D	A	▪	▪	N	E	K
E	▪	D	A	T	U	M	▪	R	E
N	A	A	R	▪	K	I	P	▪	N
▪	S	C	▪	E	▪	▪	O	S	▪
▪	T	H	E	E	M	S	▪	A	L
L	▪	T	O	N	Z	E	N	T	▪
U	P	▪	▪	▪	▪	▪	U	I	L
C	A	N	T	A	B	I	L	E	▪

Het Vlindertje

een kortverhaal door Cyriel Buysse

Heden ben ik aan zee geweest... Het was zondag en mooi weer; het was een dag om aan de zee te zijn.

Ik heb gekeken naar de zondagswandelaars over de dijkmuur en langs 't strand; naar de enkele scheepjes op het water en dan ook naar het water zelf, het eindeloze water onder de eindeloze hemel, met zijn deinende eentonigheid. Dan ben ik in mijn eenzaamheid langs de golvende rij duinen heen gegaan en heb daar ergens neergezeten in het zand, met soezende gedachten.

Ik weet nog niet, na zoveel jaren, of ik van de zee houd, dan wel of ik er niet van houd. Ik voel wel het mysterie van de zee, maar het is geen mysterie dat mij sterk ontroert of boeit.

't Is een mysterie dat de kracht van de daad in mij verlamt. Ik voel geen hartstocht aan zee; ik kan er niet jubelen, als vóór een indrukwekkend landschap. De zee lijkt mij iets om erbij in te soezen en er soezend in te verdwijnen. Ik zou niet eens de daadkracht hebben om naar de zee toe te gaan en er mij aan te geven: de zee zelf zou naar mij toe moeten komen en mij soezend en wiegelend meenemen.

Zo zat ik daar in eenzaamheid, heel ver van 't gewoel van de mensen. Ik knabbelde op een helmhalmpje en speelde met een ander helmhalmpje in het zand. 't Onvaste van de zee zit ook in het onvaste van de duin. Alles is los en onvast aan de zee; alles schijnt er bestendig in wording, in vorming. Zo zweven ook in losheid de gedachten en zo dwalen ook de ogen zonder doel in 't onbestemde.

Mijn gedachten waren afwezig en mijn ogen dwaalden en zo dwalende zagen zij iets bewegen, iets dat zij iets bewegen, iets dat zij volgden, machinaal, zonder gepeinzen... Het was een vlindertje, een klein wit vlindertje, onbeduidend en zonder enige bekoring of schoonheid. Het kwam over mijn hoofd gefladderd, het zigzagde en poos naar links en rechts en toen fladderde 't naar 't water toe, bewust naar het mij scheen, alsof het eensklaps dáár zijn doel ontdekt had.

Mijn ogen volgden 't soezerig. Ik zag het knipvleugelen en zigzaggen, naar 't wijde water toe, en mijn gedachten, die langzaam aan ontwaakten, vroegen zich af: 'wat mag een schamel, klein wit vlindertje wel gaan zoeken over de eindeloze, grootse zee?'

Ik zag het gaan in 't felle zonnelicht, steeds verder, steeds verder... het was reeds boven 't klotsend water en waggelde maar aldoor verder, waggelend en toch doelbewust, wetend als het ware wat het deed, wetend waar het heentog en wat het wilde.

Wat wilde toch het vlindertje...? Ik zag het haast niet meer en wilde het toch zien. Ik wipte op, ineens gans helder en actief, en rende naar het water toe. Daar zag ik het weer, maar reeds zo verre,

zó verre, dat het nog nauwelijks een knippend licht-stipje was, een spatje dat men met het oog gevolgd moest hebben om het nog te kunnen ontdekken.

Daar stond ik dan weer met mijn vraag aan de oever van het klotsend water : 'wat gaat een klein wit vlindertje toch zoeken over de immensiteit van de zee ?'... Ik stond daar en wachtte. Zou het niet haast terugkeren; en, als het niet terugkeerde, wat dan? Zou het dan eindelijk, doodmoe, gaan rusten op de baren en ellendig verdrinken ? Zou het... zou het dát wellicht zo doelbewust gezocht en gewild hebben: de zelfmoord in de golven ? Plegen dieren zelfmoord ?

Ik stond en wachtte. Ik heb daar lang en lang gestaan. Ik heb de diepten van de lucht gepeild ; ik heb gekeken met gespannen aandacht naar elke golfslag die ruisend en schuimend vóór mijn voeten uit kwam sterven, maar het vlindertje heb ik niet teruggezien.

Het is een klein, onopgelost geheim dat in het groots geheim van de eindeloze zee verdwenen is.